

KELETI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK ALAPSZAK

(Távol-keleti Intézet)

A SZAKOT GONDOZÓ INTÉZET:

Távol-keleti Intézet

SZAKDOLGOZATTAL ÉS ALAPSZAKOS ZÁRÓVIZSGÁVAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

Formai követelmények:

- A szakdolgozatot alapesetben magyar nyelven, vagy — előzetes megbeszélés alapján — egyéb (angol, orosz, német, vagy a szakiránynak megfelelő) nyelven, számítógépen kell elkészíteni.
- A magyar nyelven készült zárdolgozatok mellé 2-3 oldalas az alapszaknak megfelelő idegen (kínai szakirány esetén: 1800-2700 írásjegynyi modern kínai) nyelven készült összefoglalást kell csatolni.
- Formai követelmények: A4-es oldalakon, margóbeállítások: bal 3,5 cm, jobb 2 cm, fent 2,5 cm, lent 2,5 cm; a betűméret: a főszövegben 12 pontos, a lábjegyzeteknél 10 pontos Times New Roman, a sortávolság: a főszövegben 1,5, a lábjegyzeteknél 1; bekezdés: mindenütt sorkizárt
- A dolgozat terjedelme minimum 40.000, maximum 75.000 karakter (szóközök nélkül), mely terjedelemben nem számít bele a címoldal és a (kötelező) tartalomjegyzék, továbbá a (kötelező) bibliográfia. A felső határ tágítását a témavezető a megfelelő mértékben engedélyezheti.
- A dolgozatot elektronikus formában kell elkészíteni, és elektronikusan (PDF, vagy Word formátumban) illetve 2 példányban kinyomtatva, egy bekötött és egy fűzött kötetként kell beadni.
- A külső borítón fel kell tüntetni: a „szakdolgozat” szót, a hallgató nevét, szakját és a szakdolgozat készítésének évét
- A belső borítón fel kell tüntetni: „szakdolgozat” szót, a szakdolgozat címét, a bal alsó sarokban a témavezető nevét és címet (rangját), a jobb alsó sarokban a hallgató nevét, szakját és a szakdolgozat készítésének évét.
- A zárdolgozathoz csatolni kell egy nyilatkozatot arról, hogy a munka a hallgató saját szellemi terméke.

Tartalmi követelmények:

- Az egy témát átfogóan feldolgozó szakdolgozatában a hallgató számot ad a szakirányú tanulmányok keretében megszerzett tudásáról. A szakdolgozat témája az alapszak tárgyainak (tágan értelmezett) témaköreiből szabadon választható, de a témát a szakgazdának/témavezetőnek jóvá kell hagynia. A szakdolgozat önálló gyűjtőmunkán (terepmunkán, levéltári kutatáson, szakirodalmi anyaggyűjtésen) alapuló dolgozat. Ebben a hallgató bizonyosságot tesz a témaként választott tárgykör anyagának, szakirodalmának, fogalmainak és terminológiájának ismeretéről. A szakdolgozatnak igazolnia kell azt, hogy a hallgató képes a fő kutatási módszereket alkalmazni, az önállóan gyűjtött anyagot rendszerezni, értelmezni, elemezni, véleményét a stiláris- és nyelvi (nyelvtani) szabályoknak megfelelően megfogalmazni.
- Az egyes Tanszékek az Intézet honlapján teszik közzé a választható témaköröket. A témakínálat évente változhat, ez a Tanszékvezetők kompetenciája.
- A hallgató a 4. szemeszterben a szakdolgozatához témavezetőt választ az illetékes tanszék oktatói közül, akivel megbeszéli a szakdolgozat koncepcióját. Ennek alapján a hallgató az adott évben május 31-ig leadja a témavezetőnek (1 példányban) az Intézet honlapjáról letölthető „BA szakdolgozat témabejelentő lap”-ot (a másik példány a hallgatónál marad). A hallgató a jóváhagyott szakdolgozati címet az adott év október 15-ig köteles bejelenteni a Tanulmányi Hivatalban. Témaváltozás esetén a címváltozást a hallgató az adott év december 15-ig köteles bejelenteni a Tanulmányi Hivatalban.

- A hallgató a témavezetőt köteles konzultáció céljából (min. 3 alkalom) felkeresni. A konzultáción történő megjelenést az Intézet honlapjáról letölthető „BA szakdolgozat konzultációs lap”-on a témavezető aláírásával igazolja. A konzultációs lapot a hallgató köteles a dolgozat leadásakor mellékelni.

Értékelés:

A szakdolgozat megírásában a hallgatót (kötelező jelleggel választandó) témavezető segíti, ő egyben a szakdolgozat egyik bírálója is. Külső témavezető/bíráló személyének választását a szakirány vezetője engedélyezheti.

A szakdolgozat értékelése ötfokú skálán (1-5) történik. A dolgozat érdemjegyét a témavezető és a Tanszékvezető által kijelölt bíráló szöveges bírálata alapján az alapszakos záróvizsga bizottság állapítja meg. A bírálatok elkészítéséhez az Intézet által meghatározott szempontok (1. témaválasztás, 2. nyelvezet, terminológia, stílus, 3. filológiai apparátus, 4. a vizsgálat megalapozottsága, 5. szerkezet, gondolatmenet, 6. módszer) az irányadóak.

A „Szakdolgozati bírálati lap” a szempontok részletes leírásával az Intézet honlapjáról letölthető. Amennyiben a zárdolgozatban sorozatosan súlyos, értelemzavaró nyelvi hibák fordulnak elő, az összesített érdemjegy elégtelen. Az elégtelen dolgozat ismétlésének módját az intézményi szabályzatok és a szakirány előírásai tartalmazzák.

BA szakzárás követelményei:

Az alapszakos záróvizsgára — amelynek előfeltétele az abszolutórium és az elfogadott szakdolgozat — a 6. (vagy a tanulmányokat lezáró utolsó) félév végén kerül sor és két részből

áll: - Írásbeli rész:

- = Ezen a vizsgán a hallgatóknak azt kell bizonyítaniuk, hogy az alapszak nyelvet magas szinten ismerik.
- = Mérendő kompetenciák: (I) írott szöveg értelése (kettő teszt), (II) szövegalkotás (dolgozat).
- = Értékelés: kompetenciánként külön-külön százalékszámításos rendszerben az alábbi, ötfokú skálára való átszámítási értékek alapján. 0-59% = 1 (elégtelen), 60-69% = 2 (elégséges), 70-79% = 3 (közepes), 80-89% = 4 (jó), 90-100% = 5 (jeles). Az írásbeli vizsga eredményét az ötfokú skálán nyert jegyek kerekített számtani átlaga adja.
- Szóbeli rész
  - = Az e vizsga által ellenőrzött ismeretek — nyelv és írásbeliség, történelem, hagyományos műveltség, vallástörténet — témakörében a szakirány oktatói tételsorokat dolgoznak ki és bocsátanak a hallgatók rendelkezésére. Minimum kétfogú bizottság előtt vizsgáznak, az említett tárgykörökhöz tartozó tételsorokból való húzással.
  - = Értékelés: A húzott tételekre adott válaszok + nyelvi készségek elbírálása, ötfokú skálán (15). A szóbeli vizsga eredménye tehát a megszerzett érdemjegyek kerekített számtani átlaga lesz.

A záróvizsga értékelése:

A záróvizsga végeredményét az írásbeli és a szóbeli rész átlaga adja. Az esetleges kerekítés a szóbeli vizsgaeredmény irányába történik. Az átlagolást és a végső jegy megállapítását a szóbeli bizottság tagjai végzik el, akik gondoskodnak a megszerzett jegynek az erre a célra rendszeresített nyomtatványon való rögzítéséről, e nyomtatványnak a szakirány vezetője számára történő átadásáról, valamint annak a további kari dokumentumokban való rögzítéséről.

TÉTELEK, ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK AZ EGYES SZAKIRÁNYOKON:

A japán szakzáró vizsga témakörei

Kultúra és társadalom

1. A japán nyelv eredete
2. Mai japán hangtan
3. Mai japán nyelvtan
4. Japán írás kialakulása és jellegzetessége
5. Japán nyelvjárás — szabvány nyelv, rétegnyelv
6. Sintó, az ősi japán hitvilág
7. Japán buddhizmus fejlődése és szerepe a japán társadalomban

8. Japán kereszténység
9. Busidó
10. Teaceremónia
11. Ikebana
12. Harcművészetek
13. Hagyományos japán színház
14. Régi japán zene
15. A japán képzőművészet története
16. Macuri és egyéb japán népi szokások
17. A japán vállalatirányítási modell
18. Japán filmművészet
19. Japán építészet
20. A japán konyhaművészet
21. Mai japán népszerű kultúra
22. Oktatás Japánban — múlt és jelen
23. A nők helyzete Japánban — múlt és jelen
24. A japán írott és elektronikus média
25. Japán éghajlata
26. Japán földrajza és közigazgatása
27. Közlekedés és környezetvédelem a mai Japánban
28. A magyar-japán kapcsolatok története
29. A mai japán politika és választási rendszer
30. A mai japán külpolitika, Japán nemzetközi kapcsolatai

Történelem

31. A Tennó szerepe a japán történelemben
32. A korai japán állam — udzsi és kabane
33. Kínai modell — japán valóság az ókorban (Ricurjó-rendszer)
34. A harcosok világa — kik a busik?
35. A japán falu
36. Városi élet a japán történelemben
37. Kamakura
38. Muromacsi
39. A hadakozó fejedelemségek kora
40. Oda Nobunaga és kora
41. Tojotomi Hidejosi és kora
42. Korájúkor Japánban — baku-han rendszer
43. Meidzsi-restauráció
44. A modernkori japán monarchia
45. A kínai-japán és orosz-japán háborúk, az I. világháború (1894-1920)
46. A Taisó-demokrácia
47. A szélsőjobboldali radikalizmus a 20. sz-i Japánban
48. A 15 éves háború
49. A megszállás évei
50. A gyors gazdasági növekedés

időszaka **Irodalom**

51. Ókori próza
52. Manjósú
53. Heian-kori vakairodalom
54. Heian-kori napló- és esszéirodalom
55. Heian-kori regényirodalom és szecuva
56. Középkori vakairodalom, vaka elméleti írások
57. Középkori napló- és esszéirodalom
58. Középkori regény- és történelmi irodalom valamint színművek
59. Edo-kori regény- és színművek

60. Haikai művészete
61. Kokugaku és neo-konfucianus irodalom
62. Regényirodalom és Kenjüsa szerepe a Meidzsi-kor kezdetén
63. Mori Ógai és Nacume Szószeki irodalmisága
64. Taisó-kori regényirodalom és a Sirakaba irányzata
65. „Új valóság” irányzata és művei a Taisó második felében
66. Modern irodalom a Sóva első felében
67. Modern kori vaka és haiku művészete
68. A két háború közötti irodalom jellege
69. Jelenkori regényirodalom
70. Jelenkori költészet és kritikai írások

A kínai szakzáró vizsga témakörei

Történelem

1. Kínai őstörténet. A pekingi embertől a Shang-dinasztia bukásáig
2. A Zhou-kor
3. Qin állam felemelkedése, Qin Shihuang uralma, a Qin-dinasztia bukása
4. A Han-kor és Wang Mang Xin-dinasztiája
5. A Három királyság és a széttagoaltság kora (Hat dinasztia)
6. A Sui- és a Tang-dinasztia
7. Az Öt dinasztia kora és a Song-kor
8. Mongol hódítás Kínában, a Yuan-dinasztia
9. A Ming-kor
10. A Qing-dinasztia 1793-ig
11. Kína a 19. században
12. A bokszer-felkeles, Sun Yat-sen mozgalma és a császárság bukása
13. Kína az 1910-20-as években
14. A nanjingi évtized, a japánellenes háború és a polgárháború
15. A Kínai Népköztársaság első évtizede a kikiáltástól a nagy ugrásig
16. Kína az 1960-as években: a kiigazítástól a kulturális forradalomig
17. Kína az 1970-es években
18. A reform és nyitás első évtizede (1978-1989)
19. Kína az 1990-es években
20. Kína a 2000-es években
21. A Kínai Népköztársaság államszervezete
22. A „nagyobb Kína”: Hongkong, Macao, Taiwan, Szingapur és a tengerentúli kínaiak

Irodalom

1. A Dalok könyve
2. A kínai történetírás: Shujing, Chunqiu és kommentárjai, Shiji, Hanshu és későbbi művek
3. Qu Yuan, a Chuci, a Han-kori fu és a Zenepalota
4. A Hat dinasztia korának költészete és irodalomelmélete
5. A Tang-kori líra
6. A novella gyökerei, a Tang-kori chuanqi irodalom, a guwen yundong és a Song-kori ci-költészet
7. A Yuan-kori színjáték
8. A Ming-kori regény: A Sanguo yanyi, a Shuihu zhuan, a Xiyou ji és a Jin Ping Mei
9. A Ming-kori huaben irodalom, a Qing-kori novella- és regényirodalom
10. A modern irodalom kezdetei
11. A modern elbeszélő irodalom 1. : A novella fejlődése a 20. század elejétől az 1940-es évekig.
12. A modern elbeszélő irodalom 2. : A regény fejlődése a 20. század elejétől az 1940-es évekig
13. A „beszélt dráma” kialakulása Kínában: Cao Yu, Guo Moruo, Lao She
14. A modern kínai költészet útjai

Vallás- és filozófiatörténet

1. A konfucianizmus (Konfuciusz, Mengzi, Xunzi, Dong Zhongshu)
2. A motizmus

3. A filozófiai taoizmus (Laozi, Zhuangzi, Liezi)
4. A legizmus
5. A neokonfucianizmus
6. A buddhizmus elterjedése Kínában
7. Huayan és Tiantai iskolák
8. Chan és Tiszta Föld iskolák
9. Égi mesterek iskolája
10. Shangqing iskola
11. Quanzhen iskola
12. Buddhista-üldözések
13. Buddhizmus és taoizmus a Tang-korban
14. A három vallás kölcsönhatása

A koreai szakzáró vizsga témakörei: I.

Koreai nyelv és írásbeliség

1. Ismertesse a koreai betűírást, mutassa be a kínai írásjegyek szerepét!
2. Mutassa be a szófajok jellegzetességeit a koreai nyelvben
3. Mutassa be a koreai mondat szerkezetet, támassza alá példákkal megállapításait
4. Mutassa be a mondatzáró végződések szerepét a koreai nyelvben
5. Ismertesse a koreai nyelv beszéd szintjeit, támassza alá példákkal megállapításait
6. Mutassa be a felszólító mód lehetséges formáit a koreai nyelvben, támassza alá példákkal megállapításait
7. Jellemezze a tegezés szerepét a koreai párbeszédben, támassza alá példákkal megállapításait
8. Ismertesse a sino-koreai szavak szerepét a koreai nyelvben, valamint a 20. századi történelmi események nyomában megjelent külföldi jövevényszavakat
9. Ismertesse a koreai tulajdonnevek magyar átírásának problematikáját
10. Ismertesse a koreai írásbeliség egy régi írott forrását, az adott időszak történelmi háttérével

11. Koreai történelem és országtudás

1. Mutassa be a koreai eredetmítoszt és az ókori Korea államalakulatait
2. Ismertesse a Koreai-félszigetet ért külső hatásokat az ókortól a 19. század végéig
3. Mutassa be a Koreai-félsziget egészére kiterjedő koreai államalakulatokat az ókortól a 20. századig
4. Mutassa be a Koreai-félsziget és Kína viszonyát az ókortól a 20. századig
5. Mutassa be a Koreai-félsziget és Japán viszonyát az ókortól a 20. századig
6. Ismertesse Korea önálló államiségének elvesztését (1876-1910)
7. Ismertesse a Koreai-félsziget megszállásának folyamatát és a koreai háborút (1950-1953)
8. Mutassa be a Koreai-félsziget két államának párhuzamos fejlődését (1948- napjainkig)
9. Ismertesse Dél-Korea politikai-gazdasági fejlődését az 1960-as évektől napjainkig
10. Mutassa be Magyarország és a Koreai-félsziget kapcsolatát a 19. század végétől napjainkig

III. Koreai hagyományos műveltség és kultúra

1. Mutassa be a koreai képzőművészet legjelentősebb képviselőit és alkotásait
2. Mutassa be a hagyományos koreai családmódot és vázolja fel a családfő szerepét
3. Ismertesse a hagyományos konfucianus értékek megjelenését a koreai társadalomban
4. Ismertesse a hagyományos koreai ruházatot és a koreai étkezés jellegzetességeit
5. Mutassa be a koreai irodalom legjelentősebb képviselőit
6. Mutassa be a Kogurjo királyság kulturális örökségét
7. Mutassa be a Silla királyság kulturális örökségét
8. Mutassa be a Csoszon dinasztia időszakának kulturális örökségét
9. Mutassa be a koreai nemzeti szimbólumoknak számító kulturális emlékeket
10. Ismertesse a modern dél-koreai filmművészet fejlődését

IV. Koreai vallások

1. A koreai sámánizmus és a belső-ázsiai sámánizmus kapcsolata
2. Szinkretikus jelenségek a koreai sámánizmusban
3. A *mudang* szerepe és társadalmi helyzete
4. A *qut* tipológiája
5. A buddhizmus elterjedése a Három Királyság időszakában

6. A Koryo időszak buddhizmusa
7. Buddhizmus a Choson dinasztia idején
8. A buddhizmus Koreában mint államvallás
9. A kereszténység elterjedése Koreában
10. A konfucianizmus és a buddhizmus kölcsönhatása

A mongol szakzáró vizsga témakörei

I. Modul: Hagyományos műveltség és vallások

Hagyományos mongol műveltség (valamelyik résztétel mongol nyelven)

1. Legelőváltó gazdálkodás
2. Állattenyésztés: *Tawan xosü mal*
3. Vadászat
4. Viselet
5. Táplálkozás
6. Szállás
7. Földművelés
8. Kézművesség: nemezkészítés, bőrfeldolgozás, kovácsmesterség, fafaragás
9. Átmeneti rítusok és a hozzájuk kapcsolódó ünnepek: születés, hajvágás, lakodalom, temetés
10. Játékok, versenyek
11. Szokásvilág **Sámánizmus**

és népvallás

1. A mongol mitológia rétegei
2. A mongol eredetmítoszok kérdése
3. A mongol sámánizmus terminológiai kérdései
4. A sámán szerepe a közösségben
5. Kultuszok a mongol népvallásban
6. A mongol népvallási panteon
7. Vallási szinkretizmus

Mongol és belső-ázsiai buddhizmus (minden tétel mellé egy buddhista alapfogalom értelmezése)

1. A buddhizmus, mint államvallás Belső-Ázsiában
  2. A Buddhizmus Észak-Indiában és a Kusan birodalom
  3. Kelet-Turkesztán és az ujugurok
  4. A tangutok, kitajok és dzsurcsik
  5. A mongol buddhizmus a XIII-XIV. században
  6. Qubilai kora
  7. Qoyar yosun
  8. A mongolok szerepe a tibeti egyháztörténetben
  9. A „második megtérés”
  10. A mongol kolostori rendszer
  11. Ondor gegen, és a Debjundamba qutuytu-k
  12. A buddhizmus a XX. századi története, a teokratikus mongol állam

II. Modul: Nyelvek, irodalom és népköltészet

Mongol nyelvtörténet, népek és nyelvek, írások

1. Az altáji nyelvközösség nyelvei
2. A mongol nyelvtörténet korszakolása
3. Az írott mongol nyelv
4. A preklasszikus mongol nyelv
5. A klasszikus mongol nyelv
6. A modern mongol nyelvek
7. A halha nyelv
8. Az ojrat és kalmuk nyelv
9. A burjat nyelv
10. Belső-Mongólia nyelvei

11. A peremnyelvek
12. A mongol íráások
13. Az ujjur-mongol írás
14. A cirill betűs íráások

Mongol népköltészet

1. A mongol eposz
2. A mongol mese
3. A mongol mese és eposz összevetése
4. A mongol népdal tipologizálása
5. A mongol líra szertartási költészete (*yorool, magtaal*)
6. Szertartási költészet 2. (*dom sinsleg, beleg dembereliin ug, xaraal*)
7. A mongol kispika (*juir cecen ug, onisgo*)

Régi mongol irodalom

1. A mongol krónikairóadalom
2. A mongol buddhista kánon története
3. A régi mongol fordításirodalom
4. A mongol buddhista irodalom
5. A Mongolok Titkos Története
6. A XIX. század írói, költői

III. Modul: Történelem

Belső-Ázsia korai története

1. A törzstől az államig
2. Az ázsiai hunok
3. A zsuanszuan kaganatus, az ázsiai és európai avarok feltételezett kapcsolata
4. Az ujjurok
5. A legrégebbi török népek
6. A Belső-Ázsia történetére vonatkozó legrégebb források

A Nagy Mongol Birodalom utódállamai,

1. A mongol törzsi háborúk
2. A Nagy Mongol Birodalom alapjai
3. Qubilai szerepe és a mongol hódítás Kínában
4. 2. A Yuan társadalom és adminisztráció
5. Az Aranyhorda és utódállamai
6. Az Aranyhorda társadalma
7. A Krimi kánság
8. Az Aranyhorda és az Ilkanida birodalom
9. Az Ilkanida birodalom
10. A mandzsu hódítás
11. A déli mongol államok
12. A négy halha kánság kialakulása és szerepe a mandzsu korban
13. Az ojrát birodalom
14. A kalmukok

Mongólia XX. századi története

1. A mandzsu hatalom gyengülése
2. A 8. bogdo gegen történeti szerepe
3. Az autonómia időszaka
4. A mongol népi forradalom
5. A személyi kultusz időszaka
6. Mongólia a 2. világháborúban
7. A szocialista Mongólia
8. Cedenbal és Barmonh
9. A kilencvenes évek politikai, gazdasági és társadalmi változásai
10. A Mongol Köztársaság adminisztratív és politikai rendszere

A tibeti szakzáró vizsga témakörei

1. Tibet története

1. A tibeti történelem forrásai (külső és belső források)
2. A királykor kiemelkedő személyiségei (a 3 tankirály tevékenysége, jelentőségük)
3. A királykori társadalom elemzése (nemzeti társadalom / feudális társadalom, központosítás (egy néppé olvadás, állam kiépítése, egyház szerepe)
4. A királykori Tibet külkapcsolatai (India, Kína [Tang-kor], Belső-Ázsia [Kelet- és Nyugat-Turkesztán])
5. Egyházi és világi hatalom egybefonódása a 10–16. században (lamaista rendek, tekintélyuralmi korszakok)
6. A teokratikus állam kiépülése, 1642–1751 (előzmények: a gelugpa rend megerősödése, mongol kapcsolatai; széttagoltság és belső viszály: mongol, mandzsu külső beavatkozás)
7. A teokratikus állam elemzése (államigazgatás, társadalmi rétegződés, gazdaság [földműves, nomád pásztor, kereskedelem])
8. Tibet politikai helyzete a protektorátus korában, 1728–1950 között (hatalmi harcok, a kínai befolyás erősödése, a gurka háborúk)
9. Tibet és a gyarmati – orosz és brit-ind – birodalmak a 18. és 20. sz. között (a Kelet-indiai Társaság szerepe Indiában, „koronagyarmat”, további terjeszkedés Tibet irányába [Szikkim, Bhután, Tibeti protektorátus]; a cári Oroszország terjeszkedése Közép- és Belső-Ázsiában; 1907-es antant és 1914-es szimlai egyezmény)
10. A himalájai államok története a 7. századtól napjainkig (Ladak, Nepál, Szikkim, Bhután; ütközőzóna kialakulása)

2. Művelődéstörténet és Tibet-kutatás

1. Táj és nép (földrajzi meghatározottság [fizikai földrajz], etnikai jellemzők [7–20. sz.], tájegységek és politikai határok [politikai földrajz], szomszédos kultúrák [Kína, India, Belső-Ázsia] szerepe)
2. Életmód (földművesek és nomádok, mindennapi élet)
3. A tibeti időszámítás és az ünnepek (a luniszoláris időszámítás általános jellemzése, a 12-es állatciklus és a 60-as ciklus, a négy általános nagy ünnep és helyi ünnepek, ünnepi szertartások [csam-tánc, lhamo-színháték, különféle szertartások])
4. A tibeti gyógyászat (forrásai, a gyógyászati irodalom története, a tibeti gyógyászat jellegzetességei [3 nedv stb.], gyógyászati oktatás)
5. Tibet vallásai: népi hitvilág (világképe, vallási szinkretizmus, irodalom)
6. Tibet vallásai: bön (korszakolása, tételes vallássá alakulása, elméleti rendszer kidolgozása, irodalma, művészete, helyzete napjainkban)
7. A tudományos Tibet-kutatás előzményei (egyházi és világi utazók Tibetben)
8. Kőrösi Csoma Sándor tibetisztikai munkássága (a nyugati Tibet-kutatás megteremtője, kolostori terepmunka, Szangye Puncog, Alexander-könyvek, monográfiái: Tibeti nyelvtan, Tibeti-angol szótár, Buddhista terminológiai szótár, munkássága tudományos folyóiratokban)
9. A tibetisztikai kutatások napjainkban (kutatóközpontok, egyetemi kutatások)
10. A tibetisztikai kutatások modern eszközei és módszerei (adatbázisok, digitális szótárak, referenciaművek, szövegszerkesztők)

3. A buddhizmus Tibetben

1. Klasszikus buddhizmus, mahāyāna, vajrayāna (a buddhizmus fő irányzatai, jellemzőik)
2. A Tibetben elterjedt buddhista irányzat általános jellemzői (elméleti alap: a középút filozófiája, gyakorlat: fokozatosság elve, a mester [guru, láma] meghatározó szerepe, titkosság)
3. A buddhizmus elterjedése Tibetben (az első megtérés, a második megtérés, a régi és új iskolák összehasonlítása, mai helyzet)
4. Tibeti buddhista rendek: a rnying-ma-pa rend és a bka'-brgyud-pa irányzatok (a rnying-ma-pa rend mint az első megtérés egységes irányzata, a második megtérés gsar-ma-pa rendjei, a bka'-brgyud-pa rend és alrendjei, történetük, tantételeik jellemzői, indiai mestereik, jeles tibeti tanítóik, kolostoraik)
5. Tibeti buddhista rendek: a sa-skya-pa rend, a bka'-gdams-pa és a dge-lugs-pa rend (történetük, tantételeik jellemzői, indiai mestereik, jeles tibeti tanítóik, kolostoraik)
6. A lamaista egyház Tibetben (kolostorok és kolostori birtokok, a kolostorok irányítása, egyetemek [grwa-tshang] szerepe a hagyományörökítésben)
7. A buddhista egyház szerepe a közéletben a 7. századtól napjainkig (világi és egyházi hatalom összefonódása, állammivallás, szerepe a tekintélyuralmi rendszerben, a teokrácia)
8. A dalai láma intézménye (a tulku-rendszer kialakulása, jelentősége az egyházi hatalom átörökítésében, a dalai láma felkutatása, hatalmának korlátai, a régensek, a pancsen láma intézménye)

9. A szerzetesek életpályája és a világi hívek vallásos élete (szerzetesi fokozatok [dge-tshul, dge-slong], kolostori élet, kolostori képzés, a világi hívekre vonatkozó szabályok, részvételük az egyházi ünnepeken)
10. A tibeti buddhizmus elterjedése (mongol népcsoportok körében [2 megtérés tibeti közreműködéssel], a Dalai Láma Indiában, a pekingi lámakolostor, tibeti szerzetesek tevékenysége nyugaton)

4. Tibeti irodalom és művészet

1. A tibeti irodalom felosztása (világi: népköltészet, Geszár, egyházi: kánonikus, extrakánonikus, fő témakörök, a történeti irodalom fő műfajai)
2. A tibeti kánonikus irodalom (a tibeti kánon története, a Bka'-gyur és a Bstan'-gyur részei, Kőrösi Csoma Sándor kánonleírása)
3. Az önálló tibeti irodalom (jelentősége, fő témakörei és műfajai, a gsung-'bum-ok szerkezeti jellemzői, a tibeti vers)
4. A buddhista művészet megjelenése Tibetben (a „művészet” helye a tudományok között [bzo-rig-pa], funkciója, első buddhista művészeti alkotások Tibetben – Buddha-szobrok, sztúpák, Szamje-kolostor, Potala)
5. Képzőművészeti ágak Tibetben (világi és egyházi építészet, buddhista szobrászat, festészet, rituális tárgyak)
6. Buddhista és lamaista egyházi építészet (barlangtemplomok [Adzsanta, Bámiján, Dunhuang], lamaista kolostorok Tibetben és Mongóliában, sztúpák [Száncsi, Borobodur] és csörtének [Gyance, 8-as csoportok stb.])
7. A tibeti buddhista pantheon (forrásai, hierarchiája)
8. Buddhista festészet és szobrászat (az ábrázolások típusai: szobrok, domborművek, freskók – fő témák: pl. létkerék –, tekercsképek [tankák], amulettek stb., a tantrizmus megjelenése az ábrázolásban)
9. A tekercsképek (thang-kha) formai és kompozíciós elemzése (anyaga, festés technikája, folymata; a tankák alapvető funkciói; ikonográfia, ikonometria, kompozíció típusok)
10. Buddhák, bódhiszattvák, védőistenségek ábrázolása (ikonometriai, ikonográfiai jellemzőik)

AZ OKLEVÉL MINŐSÍTÉSE:

Az oklevél minősítését a szakdolgozatra kapott és a záróvizsgán megszerzett érdemjegyek számtani átlaga adja, egész számra kerekítve.